

KOVÁTS MARGIT KIÁLLÍTÁSA*

MENYASSZONYKÖVEK

Az első benyomásunk erről a kiállításról olyan, mintha átléptünk volna megszokott világunk határain, mintha ismeretlen vizek mélyén barangolhatnánk. Sokakban felmerül a kérdés: tudományos expedíció emlékei tolnak itt fel, vagy talán a képzelet birodalmában járunk? Ha valóban meg akarjuk közelíteni ezeket a műveket, nem érhetjük be az előfeltevéseknek ilyen megfogalmazásával. Művészi alkotómunkáról van itt szó, s ez sokkal összetettebb folyamat, mindenekelőtt azonban más természetű. Természetére nézve ugyanis nem tartozik sem a természetismeret területére, sem pedig a tudományos fantasztikum világába. Minthogy művészetről van szó, eleve esztétikai érték kategóriák rendjébe kell beilleszteni. Ez nem azt jelenti, hogy nem lehet köze más tudományok anyagához. Sőt több tudományág felől is érdemes megközelíteni. Ezek közül előtérben áll a biológia és a pszichológia.

S itt mindjárt szembe is nézhetünk egy gyakran emlegetett problémával: nyújt-e emberi tartalmat ez a szemléletmód, vagy sem? Kétségtelen, hogy a klasszikus esztétika az emberit az ember képében kívánja elének állítani. Ennek a felfogásnak legtisztább hordozója — amint azt Hegel tanítja — a görög szobrászat. Valóban, ha a művészeteket klasszikus és romantikus kategóriák rendjébe akarjuk csoportosítani, Kováts Margit a romantikusok között kaphat helyet. Ebben a szemléletmódban érvényesülhet a külvilágnak mint látható környezetnek és a nem látható bensőnek

* Megnyitóként elhangzott 1970. február 27-én a szegedi múzeum Horváth Mihály utcai Képtárában.